

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 35 – De Tien Woorden van God

Johannes 2,13-25: 3° vastenzondag B-jaar

Het Woord

Exodus 20,1-17. ¹² *Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de Heer, uw God, u geven zal.* ¹³ *Pleeg geen moord.*

Johannes. Kort voor Pesach, het Joodse paasfeest, reisde Jezus naar Jeruzalem. Daar trof Hij op het tempelplein de handelaars in runderen, schapen en duiven aan, en de geldwisselaars die daar altijd zaten. Hij maakte een zweep van touw en joeg ze allemaal de tempel uit, met hun schapen en runderen. Hij smiet het geld van de wisselaars op de grond, gooide hun tafels omver en riep tegen de duivenverkopers: 'Weg ermee! Jullie maken een markt van het huis van mijn Vader'. Zijn leerlingen dachten aan wat er geschreven staat: 'De hartstocht voor uw huis zal mij verteren'. Maar de Joden vroegen: 'Met welk teken kunt U bewijzen dat U dit mag doen?' ¹⁹ *Jezus antwoordde hun: 'Breek deze tempel af en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen'. 'Zesenvertig jaar heeft de bouw van deze tempel geduurd', zeiden de Joden, 'en U wilt hem in drie dagen weer opbouwen?' Maar Hij sprak over de tempel van zijn lichaam. Na zijn opstanding uit de dood herinnerden zijn leerlingen zich dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en alles wat Jezus gezegd had.*

Toen Jezus op Pesach in Jeruzalem was, kwamen veel mensen tot geloof in zijn naam, omdat ze de wondertekenen zagen die Hij deed. Maar Jezus had geen vertouwen in hen, omdat Hij hen allemaal kende, en niemand hoefde Hem iets over de mens te vertellen, want Hij wist zelf wat er in een mens omgaat.

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Van de eerste lezing uit Exodus vinden we bij bijna alle verzen een commentaar van Don Bosco.¹ In totaal dertien bladzijden in het boek van Morand Wirth, waarin die teksten verzameld zijn. Het zal ons niet verbazen dat vers 12 het meest aandacht krijgt van Don Bosco: 'Toon eerbied voor uw vader en uw moeder.'²

¹ Niet bij de verzen 6 en 9-11.

² 2,5 bladzijden.

Bij Exodus 20,12. Vader en moeder eren is voor Don Bosco vooral hen gehoorzamen. Nog meer: 'De eerste deugd van een jongere is de gehoorzaamheid aan de ouders.'³ Niet gehoorzamen aan vader en moeder is voor Don Bosco niet gehoorzamen aan God. Ten tweede is er het respect. En dan de hulp, de assistentie en het gebed. Ja, Don Bosco gebruikt het woord 'assistentie': 'Men moet assistentie verlenen aan onze ouders in hun behoeften.'⁴ Don Bosco rondt af met een belofte: 'Zalig zijn jullie als jullie zo handelen: jullie ouders zullen gelukkig zijn en al jullie handelen zal altijd gezegend en opbouwend zijn.'⁵ Don Bosco breidt de betekenis van het vierde van Gods Tien Woorden uit tot de oversten en leraars. Hij zegt het in één adem: 'In het vierde gebod wordt gezegd vader en moeder te eren en al de andere oversten.'⁶ Het was één van de spreuken die hij in het Latijn onder de portieken op de speelplaats liet aanbrengen: 'Honora patrem et matrem tuam et longaevus eris super terram'⁷ – Eer je vader en je moeder en je zult lang leven op aarde. In een ander werk geeft hij de reden: '... jullie ouders, door wie God jullie het bestaan en het leven heeft gegeven.'⁸ Hij geeft er ook de spirituele diepte van: 'Bedenk dat jullie door jullie ouders of andere oversten te eren, jullie God eren in hun persoon.'⁹ Don Bosco verbreedt het vierde gebod ook aan de kant van de toehoorder: ook de dienaren en ondergeschikten moeten hun meerderen eren. Zo geeft hij ook aan die relaties een familiaal karakter. Tenslotte bekijkt hij het vierde gebod vanuit de ouders en oversten. Ze moeten goed zorg dragen voor hun kinderen en ondergeschikten, hun een goed onderwijs, inclusief godsdienstonderricht geven. Ze mogen niet te veeleisend of hard zijn.¹⁰ Hij biedt zijn jongeren ook een gebed in die zin aan: 'Na U, de meest beminnelijke God, moet ik het meest hen beminnen, die door Uw voorzienigheid bestemd waren om mij het leven te geven en mij op te voeden. U draagt het mij uitdrukkelijk op mijn ouders te eren en voor hen te bidden. Mijn hart schikt zich graag naar Uw gebod.'¹¹

Bij Exodus 20,13. Voor Don Bosco doodt men 'als men een schandaal verwekt, in de kerk of erbuiten, vooral door obscene gesprekken en slechte adviezen.'¹²

Bij Johannes 2,19. Don Bosco verklaart dat Jezus met 'de tempel' zijn eigen lichaam bedoelde. Daarom is dit de eerste maal dat Jezus zijn lijden voorspelde. Zijn sterven was nodig om te kunnen verrijzen.¹³ Hij breidt dat sterk uit: al het slechte dat van de mens uitgaat, doodt het leven in anderen.

Een salesiaans woord bij het Woord

Don Bosco legt een grote nadruk op de gehoorzaamheid. De gehoorzaamheid vinden we uiteraard ook terug in het Charter: 'Door het doopsel geworteld in Christus, laten we ons assimileren door Hem, gehoorzaam aan de werking van de Geest ... Dit betekent: het waakzame bewustzijn de gezondene van God te zijn, in alles geleid door de Geest; de onvoorwaardelijke gehoorzaamheid

³ Il Giovane provveduto p. 13.

⁴ Idem p. 14-15.

⁵ Idem p. 16.

⁶ Chiave del paradiso p. 12.

⁷ Memorie biografiche V p. 546 (Italiaanse versie).

⁸ Avvisi alle figlie cristiane p. 4.

⁹ Porta teco cristinano p. 56.

¹⁰ Il cattolico provveduto per le pratiche di pietà p. 409-411.

¹¹ Idem p. 620.

¹² Il giovane provveduto p. 94.

¹³ Storia sacra p. 187.

aan de wil van de Vader in het volbrengen van de hem toevertrouwde zending in het moedig tegemoet treden van moeilijkheden en contrasten.’¹⁴

Jezus jaagt alle handelaars de tempel uit omdat Hij God hartstochtelijk liefheeft. De tempel moet een plaats van gebed zijn, een ruimte van de godsontmoeting, een plek om God te loven, te danken, te eren. In de Constituties van de Vrijwilligsters van Don Bosco lezen we: ‘Met het gebed willen wij gevoelens uiten van lof, aanbidding en dank, van opoffering, smeking en boetedoening in vereniging met het eeuwigdurend gebed van de kerk.’¹⁵ Bij de Salesiaanse Medewerkers van Don Bosco klinkt het zo: ‘De eisen van een evangelische roeping en de persoonlijke ervaring leren de Medewerker dat hij zonder vereniging met Jezus Christus niets kan. Van Hem ontvangt hij de Geest die hem verlicht en hem dag na dag kracht verleent.’¹⁶ Het gebed is de motor en de bron van ons leven en ons pedagogisch handelen. Het gebed is er het fundament van.

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Hoe omschrijf ik hier en nu ‘eer uw vader en uw moeder’? Hoe sterk brandt mijn passie voor God? Bedreigt het geld, de economie mijn vitale relatie met God? Groei ik in godsverbondenheid?

¹⁴ Charter van de Salesiaanse Familie art. 24.

¹⁵ Constituties van de Vrijwilligsters van Don Bosco, art. 44.

¹⁶ Leefregel voor de Medewerker van Don Bosco art. 32.

Een salesiaans gebed met het Woord

Goede God,
Gij zijt de goede Vader,
die elke mens hartstochtelijk bemint.
Don Bosco maakte Uw liefde voelbaar
aan de armste jongeren
en vele anderen, klein en groot.
Hij beminde hen eerst zelf
en vroeg wederkerige liefde.
Geef dat ook ons hart brandt
van liefde voor U, die liefde zijt.
Laat geen kind, geen jongere
buiten Uw warme liefde vallen.
Geef hun goede opvoeders:
vaders, moeders,
leraren, catechisten, moni's,
begeleiders, animatoren,
en vooral vurige gelovigen
die hen evangeliseren. Amen.

De gebedsbezinningen van Bartimeus bij dit evangelie zijn de nrs. 81 en 329
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2015